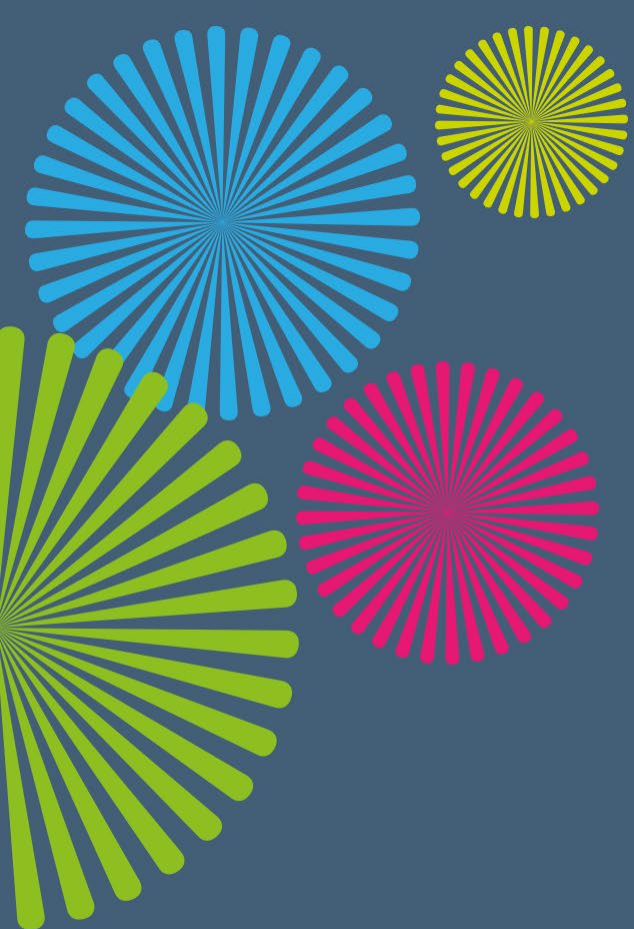

Kuntien kokeilukortit

Kesäkuu 2025

Viestintäkampanjalla kohti energiatehokkaampaa asumista – Hyvinkään kaupunki

Asumisen päästöjen pienentäminen vaatii tiedon lisäämistä ja selkeitä keinoja energian käytön tehostamiseen. Tässä kokeilussa testattiin, kuinka viestintäkampanja ja energianeuvonta voivat kannustaa asukkaita muutoksiin arjessa – esimerkiksi veden ja energian kulutuksen vähentämiseen tai uusiutuvan energian käyttöön.

Miten ratkaisu syntyi

Kokeilu alkoi kyselyllä, jossa kartoitettiin kuntalaisten energiankäyttöä, tietämystä ja tuen tarpeita. Tämän pohjalta toteutettiin viestintäkampanja toukokuussa 2025, joka keskittyi energiatehokkuuden parantamiseen ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseen.

Kampanja toteutettiin keväällä 2025 yhteistyössä Hyvinkään kaupungin, Hyvinkään seudun omakotiyhdistyksen ja Hyvinkään Lämpövoima Oy:n kanssa. Lisäksi mukana oli kaupungin oma energianeuvontapalvelu EnergiaHelppi.

Kokeilun vaikutukset

Viestintäkampanja sai yhteensä noin 23 000 katselukertaa eri kanavissa (Hyvinkään kaupunki, Hyvinkään Lämpövoima ja EnergiaHelppi: verkkosivut, Facebook ja Instagram). Kuntalaisia kannustettiin tekemään konkreettisia toimia energian säästämiseksi. Kokeilun tavoitteena oli lisätä ymmärrystä energiatehokkuuden hyödyistä ja tuoda esiin, että tehostamistoimilla voi säästää myös rahaa.

Kuva: Hyvinkään kaupunki

Toteuttajat

- Hyvinkään kaupunki
- Hyvinkään seudun omakotiyhdistys
- Hyvinkään Lämpövoima Oy
- EnergiaHelppi-palvelu

Ajankohta

04–05 / 2025

Huonekaluja kiertoon opiskelijamuuttojen yhteydessä – Joensuun kaupunki

Kansainvälisten opiskelijoiden on usein vaikea kierrättää huonekaluja ja tavaroita muuttojen yhteydessä. Parantamalla tavaroiden kiertoa helpotamme opiskelijoiden arkea, vähennämme jätettä ja pienennämme kulutuksesta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä.

Miten ratkaisu syntyy

Ulos muuttavalle opiskelijalle luodaan mahdollisuus myydä tai luovuttaa tavaroitaan sisään muuttavalle opiskelijalle – näin tavarat voivat tarvittaessa jäädä suoraan asuntoon. Lisäksi kehitetään vaihtoehto, jossa tavarat voidaan lahjoittaa kierrätyskeskukselle, joka noutaa ne maksutta.

Ratkaisu pohjautuu Hackathon-ideakilpailuun, jossa kv-opiskelijat etsivät ratkaisuja muuttojen haasteisiin. Kokeilun taustalla on kilpailun voittanut idea.

Käytännössä kokeilu toteutetaan välittämällä sisään ja ulos muuttavien opiskelijoiden yhteystiedot. Mahdollisesti tarjotaan myös valmis lomake, jonka avulla kaupankäynti ja tavaroiden luovutus on helppoa.

Kokeilun tavoitellut vaikutukset

Kokeilu helpottaa kv-opiskelijoiden arkea, sujuvoittaa tavaroiden kiertoa ja vähentää jätettä. Kulutukseen liittyvät päästöt pienenevät, ja siivous- sekä jätekustannukset vähenevät asunnoissa ja niiden pihilla. Kierrätyskeskus saa käyttökelpoisia tavaroita uudelleenkäyttöön.

Kuva: Pexels

Toteuttajat

- Opiskelija-Asunnot Oy Joensuun Elli
- Kierrätyskeskus Kiertämö
- Joensuun kaupunki

Ajankohta

Kesä 2025

Työmatkaliikenteestä aiheutuvat päästöt laskuun joukkoliikenteen käyttöön kannustavalla kokeilulla – Jyväskylän kaupunki

Työmatkaliikenne aiheuttaa merkittäviä päästöjä, erityisesti yksityisautoilu. Tässä kokeilussa tuetaan työnantajia ja työntekijöitä siirtymään kestävämpään työmatkaliikkumiseen tarjoamalla joukkoliikenne-etuja pilottiluonteisesti työntekijöille.

Miten ratkaisu syntyy

Kokeiluun haettiin mukaan suuria työnantajia, joiden toimipisteet sijaitsevat Jyväskylässä Linkki-joukkoliikenteen palvelualueella ja hyvien yhteyksien varrella. Valikoiduille työntekijäryhmille tarjotaan määräajaksi joukkoliikenne-etua, jolla kannustetaan yksityisautoilun vähentämiseen.

Kokeilun taustalla on tarve kehittää yritysten työmatkaliikkumista vastuullisempaan suuntaan ja tukea samalla työntekijöiden kestävä arkea. Työnantajat viestivät etuuksista omille työntekijöilleen, ja kokeilussa yhdistetään mukaan myös joukkoliikenteen käyttöön liittyvää tiedotusta.

Kokeilun tavoitellut vaikutukset

Kokeilun tavoitteena on vähentää työmatkaliikenteestä aiheutuvia päästöjä, kehittää työntekijöiden liikkumista kestävämpään suuntaan ja osoittaa, että joukkoliikenne on houkutteleva, helppo ja ilmastoystävällinen tapa liikkua Jyväskylässä. Samalla testataan, miten joukkoliikenne-etujen kokeilu toimii käytännössä ja kuinka hyvin se voidaan jalkauttaa työnantajayhteistyön kautta.

Kuva: Jyväskylän kaupunki

Toteuttajat

- Linkki-joukkoliikenteen tiimi
- Jyväskylän kaupunki, resurssiviisaustiimi
- Mukana olevat työnantajat

Ajankohta

Vuonna 2026 (ajankohta tarkentuu)

Kiertotalouspalvelut yhdelle kartalle – Lappeenrannan kaupunki

Ylikulutuksen ja resurssien hukkaamisen haasteeseen vastattiin kokoamalla kiertotalouteen liittyvät palvelut yhteen karttapalveluun. Näin helpotetaan kuluttajien valintoja, tarjotaan vaihtoehtoja uuden ostamisen sijaan sekä lisätään kiertotalouspalveluiden tunnettuutta.

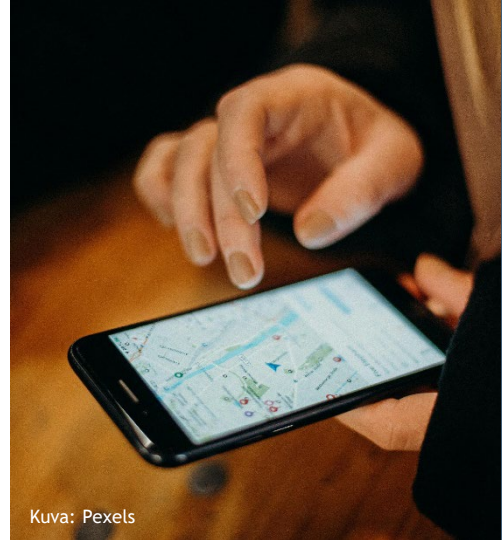
Miten ratkaisu syntyi

Lappeenrannan kaupungissa kehitettiin digitaalinen karttapalvelu, johon kootaan kiertotalouteen liittyvät palvelut ja tuotteet, kuten vuokraus-, korjaus-, uudelleenkäyttö- ja kierrätyspalvelut. Kartta perustuu malleihin Jyväskylästä ja Helsingistä, ja sen toimivuutta testattiin opiskelijoiden avulla. Asukkaiden ja palveluntarjoajien kanssa käytiin työpajoja ja keskusteluja.

Kartalle sijoitettavat palvelut on kartoitettu kaupungin paikkatietopalveluiden tuella. Tavoitteena on, että palveluiden kysyntä ja tarjonta kohtaisivat helpommin.

Kokeilun tavoitellut vaikutukset

Karttapalvelun avulla kuluttajille tarjotaan selkeitä tapoja vähentää luonnonvarojen kulutusta. Samalla lisätään näkyvyyttä kiertotalouspalveluja tarjoaville yrityksille ja edistetään paikallista kiertotaloutta. Kokeilu rohkaisee asukkaita tekemään kestävämpiä arjen valintoja.

Kuva: Pexels

Toteuttajat

- Lappeenrannan kaupunki
- LAB-ammattikorkeakoulu (ASKI-hanke)

Ajankohta

Kiertotaloustaso käyttöön
kesäkuussa 2025

Ilmastolähettiläät – Turun kaupunki

*Kuntalaisten
aktivoiminen
ilmastotyöhön on usein
haastavaa – mitä
ilmastotyö ylipäättään
tarkoittaa yksittäisen
asukkaan
näkökulmasta?
Ilmastolähettiläät-
ohjelmassa tuotiin
ilmastoaiheet lähemmäs
arkea, tarjottiin keinoja
vaikuttaa ja rakennettiin
verkosto, joka tuki
asukkaiden roolia
ilmastotyössä.*

Miten ratkaisu syntyi

Turkulaisille asukkaille järjestettiin lyhyt koulutus ilmastovaikuttamisesta ja kestävästä elämäntavoista. Koulutuksen jälkeen osallistujat järjestivät omatoimisesti ilmastoteemaisia dialogeja omissa verkostoissaan – esimerkiksi työ- tai harrastuspiireissä. Tavoitteena oli aktivoida asukkaita keskustelemaan ilmastoasioista ja kehittää yhteistä ymmärrystä.

Ratkaisu pohjautui tarpeeseen tehdä ilmastotyö näkyväksi ja saavutettavaksi myös arjessa. Mukana oli eri-ikäisiä ja taustaisia asukkaita. Dialogien fasilitointiin tarjottiin tukea, kuten Erätaukosäätiön koulutus, ja keskusteluissa hyödynnettiin ilmastopeliä sekä hiilijalanjäljen laskentaa.

Kokeilun vaikutukset

Kokeilu testasi, herättävätkö vertaisverkostoissa käytävät dialogit kiinnostusta ilmastoasioihin ja tukevatko ne kestävää arkea. Dialogeja pidettiin 12 ja niihin osallistui noin 100 henkilöä. Palautteen perusteella osallistujat kokivat saaneensa uusia näkökulmia ja olivat valmiita osallistumaan uudelleen. Kokeilu vahvisti kuntalaisten osallisuutta ilmastotyöhön ja toi esiin yhteistyön mahdollisuudet kaupungin ja asukkaiden välillä.

Kuva: Lotte Suveri, Turun kaupunki

Toteuttajat

- Turun kaupungin ilmastotiimi
- Koulutuspalvelujen tuottajat
- Ilmastolähettiläiksi valitut 42 turkulaista

Ajankohta

03–05 / 2025

Tuunauksella kohti kestäväää kuluttamista ja yhteisöllisyyttä – Vantaan kaupunki

Kiertotalouden ja jakamistalouden edistäminen vaatii uusia käytännön ratkaisuja, jotka vähentävät tarpeetonta tavaran hankintaa ja tukevat yhteisöllistä toimintaa. Tässä kokeilussa yhdistetään tilojen hyödyntäminen, yhteiskäyttö ja asukkaiden osaaminen tuunaustoiminnan kautta.

Miten ratkaisu syntyy

Kokeilussa kehitetään yhteistyötä tuunauspajojen järjestämiseksi yhdistysten ja asukkaiden kanssa. Tuunauspajat lisäävät harrastusmahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä ja kohtaamisia sekä tehostavat tilojen käyttöä. Pajatoiminta mahdollistaa myös sellaisten laitteiden ja koneiden hyödyntämisen, joita ei usein ole kotitalouksissa.

Vantaan kaupunki tarjoaa pajatoimintaan tilat, kuten koulujen teknisen työn luokat. Yhdistys toimii toiminnan ohjaajana ja valvojana. Toiminnan käynnistämiseksi pyritään kontaktoimaan esimerkiksi eläkeläis- tai Marttayhdistyksiä.

Kokeilun tavoitellut vaikutukset

Kokeilun tavoitteena on lisätä yhteiskäyttöä, niin tilojen kuin välineistön osalta ja edistää kestäväää kuluttamista. Lisäksi toiminnalla pyritään tukemaan työllistämistoimintaa sekä vahvistamaan yhteisöllisyyttä ja ihmisten välistä kohtaamista.

Kuva: Pexels

Toteuttajat

- Vantaan kaupunki
- Yhdistykset ja seurat (toiminnan ohjaus ja valvonta)

Ajankohta

Kesä/syky 2025

Liikuntavälineiden lainaustoiminnalla kohti kestäväää kuluttamista – Vantaan kaupunki

Kestävä kuluttaminen ja jakamistalous vähentävät tarpeettomien tuotteiden ostamista. Tässä kokeilussa kehitetään liikuntavälineiden lainaustoimintaa, joka tukee kiertotaloutta ja tarjoaa yhdenvertaisia mahdollisuuksia liikkumiseen.

Miten ratkaisu syntyy

Kokeilussa mahdollistetaan liikuntavälineiden lainaaminen kaikille asukkaille. Yhteistyössä kaupungin liikuntapalveluiden kanssa toteutettava malli perustuu välineiden yhteiskäyttöön ja niiden huoltoon sekä vuokraukseen liikuntayhdistyksen tai -seuran kautta.

Kokeilu edistää resurssiviisasta arkea ja liikuntamahdollisuuksien saavutettavuutta erityisesti lapsille, nuorille ja perheille. Liikuntavälineitä voidaan tarjota esimerkiksi liikuntapaikan yhteydessä sijaitsevassa kontissa.

Kokeilun tavoitellut vaikutukset

Kokeilu lisää liikuntavälineiden yhteiskäyttöä ja vähentää tarvetta omistaa välineet itse. Toiminta tukee kiertotaloutta, työllistämistä sekä liikuntaan osallistumisen tasa-arvoa. Erityisesti lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuudet voivat parantua.

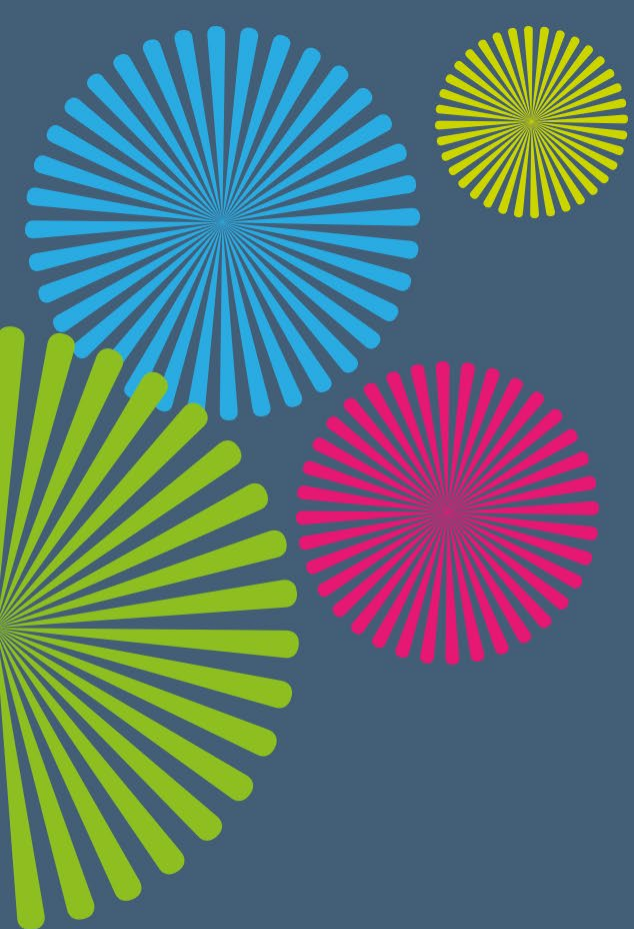
Kuva: Pexels

Toteuttajat

- Vantaan kaupunki (liikuntapalvelut)
- Paikallinen liikuntayhdistys tai -seura (vuokraus, huolto, ohjaus)

Ajankohta

Kesä/syysy 2025

Yhteenveto kokeiluista

- 6 kokeilua eri kunnista: Hyvinkää, Joensuu, Jyväskylä, Lappeenranta, Turku ja Vantaa.
- Teemoina mm. ilmastovaikuttaminen, energiatehokkuus, kiertotalous ja kestävä liikkuminen.
- Mukana yhteistyötä asukkaiden, yhdistysten ja yritysten kanssa.
- Kokeiluilla pyritään pienentämään päästöjä ja vahvistamaan kestävää arkea.
- Osa kokeiluista on jo toteutettu, osa on vielä käynnissä.